

A

a causa di qc | z powodu czegoś

a distanza di [+ indicazione di tempo o spazio] | na przestrzeni czegoś, w jakimś odstępie

a forma di qc | w kształcie czegoś, na kształt czegoś

a mano | ręcznie

a meno che (non) [+congiuntivo] | chyba że ...

a occhio nudo | gołym okiem

a parte | oddzielny, oddzielnie

a partire da qn/qc | począwszy od kogoś/czegoś

a raggiera | promieniście

a rischio di estinzione | zagrożony wymarciem, wyginaniem

a seconda di qc | w zależności od czegoś

a squarciagola | na cały głos, na całe gardło

a tutti gli effetti | w pełni, pod każdym względem

abbandonato | opuszczony

abbinarsi con qc | dobrze łączyć się z czymś, pasować do czegoś

accadere | dziać się, mieć miejsce

accelerare i tempi | przyspieszyć bieg

accelerato | przyspieszony

accertare | potwierdzić, zweryfikować

accessibile | dostępny

accipicchia! | a niech to!, rety!

accogliere | witać, przyjmować

accompagnare qn/qc | towarzyszyć komuś/czemuś

accomunare | łączyć ze sobą

accumulare | gromadzić

addirittura | nawet, wręcz

adirato | rozwścieczony

adolescenziale | młodzieńczy, nastoletni

affacciarsi (p.es. dalla finestra) | ukazywać się (np. w oknie)

affascinante | fascynujący

affermare qc | twierdzić coś

affabile | miły, życzliwy

affidare qc a qn | powierzać coś komuś

affilato | naostrzony

affondare le radici in qc | sięgać korzeniami do czegoś

agevolare qc | ułatwiać coś

agghiacciante | mrozący krew w żyłach

agire | działać

ahimè | niestety, na nieszczęście

alcolico | alkoholowy

all'epoca | w tamtych czasach, w tym samym okresie

all'interno di qc | wewnątrz czegoś

alla scoperta di qc | odkrywając coś

allestito | urządzony, zorganizowany

allontanarsi | oddalać się

allora (con funzione di aggettivo, invariabile) | ówczesny

almeno | co najmniej, przynajmniej

altresì | również

amaro | gorzki

ammettere | dopuszczać

ammirare | podziwiać

amo' (amore) | kochanie

ampio | szeroki

andare in fondo a qc | zgłębić coś, zbadać coś uważnie

andare nel pallone | *idiom.* stracić chwilowo zdolność do logicznego myślenia, pogubić się

andarsene (verbo pronominale io me ne vado, tu te ne vai, lui/lei se ne va, noi ce ne andiamo, voi ve ne andate, loro se ne vanno) | odchodzić, też: iść sobie

apparire | pojawiać się

appesantire | obciążać

appeso | powieszony

appoggiato su qc | oparty na czymś

apprezzare | docenić

apprezzato | ceniony

armato di qc | uzbrojony w coś

asportare qc | usuwać/wycinać/ odcinać coś od jakiejś większej całości

associato a qc | kojarzony z czymś

assorto nei pensieri | pogrążony we własnych myślach

assumere | przyjmować (np. znaczenie)

attirare | przyciągać

avere culo | *wulg.* mieć szczęście

avere qc in comune | mieć coś wspólnego

avere qc in serbo | mieć coś w zanadru

avvenire | odbywać się, zachodzić

avversativo | *gram.* przeciwstawny

avvicinare qc a qn | przybliżyć coś komuś

avvenire | zachodzić, mieć miejsce

avvolto da qc | owinięty w coś

azzeccare | trafiać, odgadywać

B

balzare su qc | wskoczyć na coś

barbarico | barbarzyński

bearsi di qc | rozkoszować się czymś

bellico | wojenny

ben [+ numero] | aż ileś

benedire | błogosławić

bilingue | dwujęzyczny

bizzarro | dziwny, ekstrawagancki

bollente | wrzący

brevettato | opatentowany

brindare con qc | wznosić czymś toast

bruno | brunatny

buio | ciemny

buscarle (verbo pronominale) | oberwać, dostać baty

bussare | pukać

C

cadere in disuso | wyjść z obiegu, przestać być używanym

caducità | nietrwałość, przemijalność

capitare | zdarzać się

cavarsela con qc (verbo pronominale, pres. io me la cavo, tu te la cavi, lui se la cava, noi ce la caviamo, voi ve la cavate, loro se la cavano) | radzić sobie z czymś, dawać sobie z czymś radę

cazzo! | *wulg.* o kurde!, do cholery!

celebrare | świętować, obchodzić

celebre | słynny

che cazzo ne so! | *wulg.* nie mam zielonego pojęcia!

che culo! | *wulg.* co za szczęście!

che sfiga! | *wulg.* co za pech!

ciononostante | mimo to

circondare | otaczać

circondato | otoczony

circondato da qc | otoczony czymś

col cazzo! | *wulg.* jeszcze czego!, nie ma takiej opcji!

colà | rzadko tam

colmo di qc | wypełniony czymś

coltivare | uprawiać

combattere | walczyć

commentare | komentować

commettere qc | popełniać coś (np. błąd, przestępstwo)

comparativo | porównawczy

comparire | pojawiać się

complesso | złożony

comportare qc | powodować coś

comportarsi | zachowywać się

composto | złożony

comune | powszechny, częsty

concludersi con qc | zakończyć się czymś

conferire qc a qc/qn | nadawać coś czemuś/komuś

conficcare qc in qc | wbić coś w coś

conquistare | zdobyć

conquistare qn/qc | zdobyć, podbić kogoś/coś

consentire a qn di fare qc | umożliwiać komuś robienie czegoś, też: pozwalać komuś na robienie czegoś

conservare | zachowywać

considerare qn/qc [+nome o aggettivo] | uznawać kogoś/coś za kogoś/coś/jakiegoś/jakieś

contemporaneo | współczesny

contenere (io contengo, tu contieni, lui/lei contiene, noi conteniamo, voi contenete, loro contengono) | zawierać

contrapposto | przeciwstawny

contrariamente a qc | w przeciwieństwie do czegoś

contrario a qc | przeciwny czemuś

contribuire a qc | przyczynić się do czegoś

coperto da qc | pokryty czymś

coraggioso | odważny

corrispondere a qc | odpowiadać czemuś

cosiddetto | tak zwany

costantemente | stale

costituire qc | stanowić coś

costringere qn a qc | zmusić kogoś do czegoś

costruito | zbudowany

creare | tworzyć

cruciale | kluczowy

crudele | okrutny

cullare | kołysać

curioso | ciekawy

curioso di qc | ciekawy czegoś

D

d'obbligo | obowiązkowy

da non perdere | koniecznie do zwiedzenia, zobaczenia

da non perdere | obowiązkowy (taki, którego nie sposób pominąć)

da schifo | okropnie

da un lato..., dall'altro... | z jednej strony..., z drugiej...

dapprima | początkowo

dare avvio a qc | zapoczątkować coś

dare il benvenuto a qc | witać kogoś

decimare | dziesiątkować

degno | godny

delizioso | przepyszny

denso | gęsty (o konsystencji)

depositarsi | osadzać się

derivare da qc | pochodzić od czegoś, wywodzić się od czegoś

descrivere | opisywać

desiderabile | pożądany, mile widziany

destare | budzić

determinare qc | stanowić o czymś, określać coś

di maggiore rilievo | największej wagi, najważniejszy, najznamienitszy

di turno | kolejny, któryś z rzędu

di una volta | dawniejszy, niegdysiejszy

dieci volte tanto | dziesięć razy tyle

difensivo | obronny

differenziare qc da qc | odróżniać coś od czegoś

differenziarsi da qc | różnić się od czegoś

diffuso | rozpowszechniony

dipingere (p. pass. dipinto) | malować

disponibile | dostępny, do dyspozycji

disposto | rozmieszczony

disposto | ułożony

distante | odległy

distuggere | zniszczyć

divenire | stawać się

diventare qn/qc | stawać się kimś/
czymś

diversificare | rozróżniać

diverso | inny, odmienny

DOP (Denominazione di Origine Protetta) | Chroniona Nazwa Pochodzenia

dotato di qc | obdarzony czymś

dunque | a więc, tak więc

durare | trwać

duro | twardy

E

eccezionale | niezwykły, wyjątkowy

eccome | a jakże

edificato | zbudowany, wzniesiony

effervescente | musujący

effettuare | wykonać,
przeprowadzić

el pan de oro (dial.), il pane d'oro (it.) | złoty chleb

eleggere | wybrać (wyłonić spośród kandydatów)

elevato | wzniosły

ellenico | grecki (najczęściej w odniesieniu do Starożytnej Grecji)

enfatico | wymowny, stanowczy

enologico | enologiczny, winiarski

enorme | ogromny

entrambi (pl.) | obaj, oboje

ppure | a jednak

eroico | bohaterski, heroiczny

esclusivamente | wyłącznie

esigente | wymagający

esplicito | wyraźny, dobitny, jednoznaczny

espositivo | wystawienniczy

espressivo | dotyczący ekspresji, wyrażania się

esprimersi in qc | wyrażać się w czymś

estrarre qc da qc (pres. io estraggo, tu estrai, lui/lei estrae,

noi estraiamo, voi estraete, loro estraggono, p. pass. estratto) | wyciągać/wydobywać coś z czegoś

estremo | ekstremalny

evitare | unikać

evitare di fare qc | unikać robienia czegoś

F

famoso | sławny, słynny

far parte di qc | być częścią czegoś, wchodzić w skład czegoś

farcire qc con qc | nadziewać coś czymś

fare caso a qc/che | zwrócić uwagę na coś/że

fare colpo su qn | *idiom.* robić wrażenie na kimś

fare lo sfigato/la sfigata | *wulg.* robić z siebie ofiarę

fare qc alla cazzo di cane | *wulg.* robić coś na odpiardol

fare qc anziché qc | robić coś zamiast czegoś

fare strada | *idiom.* zrobić karierę, daleko zajść

fare una testa tanta a qc | *idiom.* truć komuś dupę

fare visita a qc | odwiedzić kogoś

fatti i cazzi tuoi! | *wulg.* gównem cię to obchodzi!

favorire qc | sprzyjać czemuś, wspomagać coś

fedele | wierny

ferrarese | pochodzący z lub odnoszący się do miasta Ferrara

fin da piccolo | od małego, od dziecka

fondare | zakładać (np. organizację)

fondato da qn | założony przez kogoś

frequentato | uczęszczany

fresco | świeży

frizzante | musujący

fruttato | owocowy

fuggire | uciekać

funerario | żałobny, pogrzebowy

G

generare | generować, powodować

gestito da qn | zarządzany przez kogoś

giornalistico | dziennikarski

gli Alleati | Alianci

godersi qc | cieszyć/rozkoszować się czymś

goloso | łakomy

gradualmente | stopniowo

grattare | drapać

grazie a qc | dzięki czemuś

guadagnarsi qc | zaskarbić sobie coś

gustare qc | próbować coś (o jedzeniu)

gusto-olfattivo | smakowo-węchowy

I

i dintorni (pl.) | okolice

i posteri (solitamente pl.) | potomność, przyszłe pokolenia

i rifiuti (pl.) | odpady, śmieci

i Savoia | Sabaudowie (dynastia sabaudzka)

i servizi igenici (pl) | toalety

i soldi (pl.) | pieniądze

il (nome) derivato | *gram.* wyraz pochodny

il bacino mediterraneo | basen Morza Śródziemnego

il barile | beczka

il batterio | bakteria

il batuffolo di cotone | wacik

il bene | dobro

il bisturi | skalpel

il bordo | brzeg, skraj

il borgo | miasteczko

il bouquet (pl. i bouquet) | bukiet (smakowo-zapachowy)

il brandello | strzęp
il brano | utwór, kawałek muzyczny
il cadavere | trup
il calcolo renale | kamień nerkowy
il campanile | dzwonnica
il campo | pole
il candito | kandyzowany owoc
il cantautore | pieśniarz
il capolavoro | dzieło
il carbone | węgiel
il carro armato | czołg
il caso | sprawa, przypadek
il castagno | drzewo kasztanowe
il castello | zamek
il catrame | smoła
il cavallo | koń
il cazzo | *wulg.* chuj
il cedro | cytron, cedrat
il chiasso | hałas, zgiełk
il cibo | jedzenie, pokarm
il ciliegio | drzewo czereśniowe
il Cinquecento | szesnasty wiek
il circuito | obwód
il clima | klimat, atmosfera
il coadiuvante | środek pomocniczy (o leku, substancji, terapii)
il coinquilino (m.), la coinquilina (f.) | współlokator/-ka
il colle | wzgórze
il commercio | handel
il complemento | dopełnienie
il composto | związek (chemiczny)
il comune | gmina
il conclave | konklawe
il condimento | przyprawa
il conducente | kierowca
il confine | granica
il contadino (f. la contadina) | chłop/-ka, rolnik
il conte | hrabia
il contenitore | pojemnik

il contenuto | zawartość
il convento | klasztor
il convento di clausura | klasztor klauzurowy (zamknięty)
il corpo | ciało
il corso di laurea magistrale | studia magisterskie
il cortile | dziedziniec, patio
il creatore (m.), la creatrice (f.) | twórca, twórczyni
il crostaceo | skorupiak
il culo | *wulg.* dupa
il cumulo | stos, sterta
il cuore | serce
il debito | dług
il decennio | dziesięciolecie
il declino | schyłek, powolny upadek
il delitto | zbrodnia
il destino | los
il detto | powiedzenie
il diario di viaggio | dziennik podróży
il diminutivo | zdrobnienie
il dipinto | obraz, malowidło
il disciplinare | specyfikacja (np. produkcji)
il dottorato di ricerca | studia doktoranckie
il dubbio | wątpliwość
il duca | książę
il fabbricato | wolnostojący budynek dużych rozmiarów
il fachino | tragarz
il fascino | urok
il fattore | czynnik
il fatturato | obroty
il fedele | wierny (wyznawca jakiejś religii)
il fenomeno | zjawisko
il ferro | żelazo
il fico | figa
il fiume | rzeka
il frassino | jesion

il fumo | dym
il fusto | łydga
il gambero | krewetka
il gelso | morwa
il genere | *gram.* rodzaj
il gentiluomo | dżentelmen
il ghiaccio | lód
il giallo | kryminał
il ginepro | jałowiec
il gioiello | klejnot
il giornalismo | dziennikarstwo
il giudice | sędzia
il giuramento | przysięga
il governo | rząd
il gradino | stopień (schodek)
il grammelot | grammelot (połączenie nie mających znaczenia słów, dźwięków i onomatopei)
il grano | zboże
il grappolo | kiść
il grattacapo | kłopot, zmartwienie
il gusto | smak
il lato | bok
il lavatoio | pralnia
il legame | więź
il lettore | czytelnik
il lievito | drożdże
il linguaggio | język typowy dla jakiejś branży
il liquido | płyn
il livello | poziom
il look | *ang.* wygląd, styl, wizerunek
il luogo | miejsce
il maestro (f. la maestra) | nauczyciel/-ka w szkole podstawowej
il magistrato | funkcjonariusz wymiaru sprawiedliwości (sędzia, prokurator)
il manoscritto | manuskrypt
il marzapanello | marcepanik
il Medioevo | Średniowiecze
il membro | członek

il mercante | kupiec
il meridione | *geogr.* południe
il mezzo di pagamento | środek płatniczy
il migliore | najlepszy
il militare | żołnierz
il minchione | *wulg.* dupa wołowa, niedojda
il modello | model, makietka
il modo (verbale) | *gram.* tryb (czasownika)
il mollusco | mięczak
il monaco (m.), la monaca (f.) | mnich, zakonnik, mniszka, siostra zakonna
il monastero | klasztor
il mosto | moszcz (świeżo wyciśnięty sok, półprodukt do wyrobu produktu docelowego, np. wina lub octu)
il movimento | ruch
il mucchio | sęta
il noir | *fr.* czarny kryminał (gatunek literacki i filmowy)
il nord | północ
il Novecento | dwudziesty wiek
il paesaggio | krajobraz
il palato | podniebienie
il palco (il palcoscenico) | scena
il palo | słup
il papa | papież
il papavero | mak
il parlato (la lingua parlata) | język mówiony
il passaggio | przejście
il passante | przechodzień
il passare del tempo | upływ czasu, przemijanie
il passato | przeszłość
il passo | krok, etap
il peccatore (f. la peccatrice) | grzesznik/-ca
il pennello | pędzel
il pensiero | myśl

il percorso | trasa, przebieg
il personaggio | postać
il personaggio | postać (np. z książki, filmu)
il petalo | płatek (kwiatu)
il piacere | przyjemność
il piccolo schermo | telewizja, *dosł.* mały ekran
il piombo | ołów
il pistacchio | orzeszek pistacjowy
il plurale | *gram.* liczba mnoga
il pontefice | papież
il popolo | lud
il porticato | arkady, podcienia
il potente | ktoś, kto ma władzę
il presente | teraźniejszość
il prezzo | cena
il procedimento | procedura, postępowanie
il produttore | producent
il profugo | uchodźca
il progetto | projekt
il proverbio | przysłowie
il pubblico | publiczność
il pubblico ufficiale | urzędnik państwowy
il quartiere | dzielnica
il racconto | opowiadanie
il radicchio | sałata radicchio, czerwona cykorja
il rame | miedź
il rapporto | relacja, stosunek
il recipiente | zbiornik
il registro | rejestr językowy
il registro linguistico | rejestr językowy
il reliquiario | relikwiarz
il reparto | dział
il residuo | resztko, pozostałość
il restauro | konserwacja, odnawianie
il richiamo | odniesienie
il ricordo | wspomnienie

il riferimento a qc | odniesienie do czegoś
il riflesso | refleks, odcień
il Rinascimento | Renesans
il risentimento | żal, uraza
il risveglio | przebudzenie
il ritornello | refren
il romanzo | powieść
il romanzo giallo | powieść kryminalna
il rombo | romb
il rompicapo | łamigłówka
il rovere | dąb bezszypułkowy
il ruscello | strumyczek
il salmone | łosoś
il sangue | krew
il sapore | smak
il secolo | wiek, stulecie
il segno | znak
il seme | nasiono
il Settecento | osiemnasty wiek
il singolare | *gram.* liczba pojedyncza
il sito archeologico | stanowisko archeologiczne
il soggetto | podmiot
il soldato | żołnierz
il solstizio d'inverno | przesilenie zimowe
il soprannome | przezwisko, «kсыwka»
il soqquadro | bałagan, zamieszanie, (usato quasi esclusivamente nell'espressione mettere a soqquadro - nabałaganić, wyrzucić coś «do góry nogami»)
il sostantivo | *gram.* rzeczownik
il sostegno | wsparcie
il successore | następcza
il sud | południe
il suffisso | sufiks, przyrostek
il suono | dźwięk
il taccuino | notatnik, kajecik
il tartufo | trufła

il tatuaggio | tatuaż
il tatuatore (m) / la tatuatrice (f) | tatuażysta/-ka
il tempo composto | *gram.* czas złożony
il tenente | porucznik
il terrazzamento | taras rolny, pole tarasowe
il tino | kadź
il trabocchetto | pułapka, sidła
il traditore | zdrajca
il trucco | makijaż
il tufo | tuf (skała osadowa)
il turismo | turystyka
il turpiloquio | wulgarny, obsceniczny język
il valore | wartość
il vanto | chluba
il ventaglio | wachlarz, gama
il verbo | czasownik
il verbo intransitivo | *gram.* czasownik nieprzechodni
il vicolo | zaułek, wąska uliczka
il vigneto | winnica
il vincitore | zwycięzca
il vitigno | odmiana winorośli
il volto | oblicze, twarz
il/la giallista (m/f) | autor/autorka kryminałów
il/la giornalista (m/f) | dziennikarz/-ka
il/la madrelingua (pl. i/le madrelingua) | native speaker; osoba, dla której dany język jest językiem ojczystym
il/la rompiballe (pl. i/le rompiballe) | *wulg.* upierdliwiec, ktoś kto truje dupę
illuminato | oświetlony
imbevuto con qc | nasączony czymś
immemorabile | niepamiętny
immettere su qc | wychodzić na coś (np. o przejściu, drzwiach)
immortalato | uwieczniony

impastato con qc | wymieszany, wyrobiony (o cieście) z czymś
impedire qc | uniemożliwiać coś
impegnarsi a fare qc | angażować się w robienie czegoś
impegnato | zaangażowany
impervio | trudny do pokonania (np. o szlaku, drodze)
impreziosire qc con qc | wzbogacić coś czymś
imprigionare | więzić, uwięzić
improprio | niewłaściwy
in cambio di qc | w zamian za coś
in culo alla balena! | *wulg.* powodzenia!
in direzione di qc | w kierunku/ w stronę czegoś
in modo da fare qc | tak, aby coś zrobić
in onore di qn | na cześć
in riferimento a qn/qc | w odniesieniu do kogoś/czegoś
in successione | po kolei, jeden po drugim
inaccessibile | niedostępny
inaspettatamente | niespodziewanie
incazzarsi | *wulg.* wkurwiać się
incerto | niepewny
includere | zawierać
inconsapevole | nieświadomy
incontaminato | nieskażony
incoraggiare qc | zachęcać do czegoś, wspierać coś
incrociarsi | krzyżować się, spotykać się
indesiderato | niepożądany
indimenticabile | niezapomniany
indubbiamente | niewątpliwie
inesauribile | nieskończony, nieograniczony, niewyczerpalny
inevitabile | nieunikniony
infinito | nieskończony
innalzato | wzniesiony
innanzitutto | przede wszystkim

innocuo | nieszkodliwy
inserirsi in qc | wpisywać się w coś
insignire qn con qc | odznaczyć kogoś czymś
insultare | obrażać
intatto | nietknięty
intendere fare qc | zamierzać coś zrobić
intento a fare qc | skupiony na robieniu czegoś
intermedio | pośredni
interrompere (p. pass. interrotto) | przerywać
introdurre qn in qc | wprowadzać kogoś w coś
inusuale | nietypowy, rzadko używany
inutile | niepotrzebny, bezużyteczny
invertire | zamieniać (kolejność), przestawiać
inzuppare qc in qc | zamoczyć, zanurzyć coś w czymś
isciversi in qc | wpisywać się w coś (np. w jakiś ruch, trend)

J

Jack lo Squartatore | Kuba Rozpruwacz

L

l'abbazia | opactwo
l'abbeveratoio | poidło
l'abilità | zdolność, umiejętność
l'accesso | dostęp
l'acciaio inossidabile | stal nierdzewna
l'acciaio inox | stal nierdzewna
l'acetaia | specjalne pomieszczenie służące do leżakowania octu
l'acido | kwas
l'aggiunta | dodatek
l'albume | białko (jajka)

l'alcol | alkohol
l'allevatore | hodowca
l'alluvione | powódź
l'altitudine | wysokość geograficzna
l'ambiente | środowisko
l'anima | dusza
l'antichità | starożytność
l'appellativo | przydomek, nazwa
l'apribottiglie | otwieracz do butelek
l'aragosta | homar
l'area | powierzchnia
l'arma | broń
l'arma a doppio taglio | broń obosieczna, kij o dwóch końcach; coś, co działa w dwie strony i może przynieść zarówno korzyści, jak i problemy
l'arte | sztuka
l'artigiano | rzemieślnik
l'aspettativa | oczekiwanie
l'assassino | morderca, zabójca
l'associazione | stowarzyszenie
l'ateo (f. l'atea) | ateista/-ka
l'attaccapanni | wieszak na ubrania
l'atteggiamento | zachowanie, postawa
l'attentato a qn | zamach na kogoś
l'attesa | oczekiwanie
l'aumento | wzrost
l'autoclave | autoklaw (hermetycznie zamykany zbiornik na płyny pod ciśnieniem)
l'avventura | przygoda
l'azienda | firma, przedsiębiorstwo
l'eccezione | wyjątek
l'edificio | budynek
l'editoria | branża wydawnicza
l'effetto collaterale | skutek uboczny
l'elenco | spis, lista
l'elezione | wybór (np. kandydata w wyborach)

l'epidemia | epidemia
l'equilibrio | równowaga
l'equivoco | nieporozumienie
l'errore | błąd
l'esercito | armia
l'esistenza | istnienie
l'esito | wynik, rezultat
l'esposizione universale | wystawa światowa
l'espressione | zwrot, wyrażenie
l'est | wschód
l'estero | zagranica
l'evaporazione | parowanie, odparowywanie
l'evento | wydarzenie
l'evidenza di qc | dowód czegoś/na coś
l'idioma | *ling.* język
l'imbottigliamento | butelkowanie
l'immagine | obraz, też: wizerunek
l'impatto su qn/qc | wpływ na kogoś/coś
l'Impero | Cesarstwo
l'Impero Romano d'Occidente | Cesarstwo Zachodniorzymskie
l'imprenditore | przedsiębiorca
l'incanto | urok, czar
l'incomprensione (f.) | brak zrozumienia, niezrozumienie
l'influenza | wpływ
l'ingrediente (m) | składnik
l'inizio | początek
l'interlocutore (f. l'interlocutrice) | rozmówca/rozmówczyni
l'interprete (m/f) | wykonawca/wykonawczyni
l'intervista | wywiad
l'inventore (m.), l'inventrice (f.) | wynalazca, wynalazczyni
l'investitura | inwestytura (nadanie stanowiska kościelnego)
l'ipotetica (la frase ipotetica) | *gram.* zdanie przypuszczające

l'istruzione (f.) | wykształcenie, szkolnictwo
l'obiettivo | cel
l'oggetto | przedmiot
l'omaggio a qn/qc | hołd komuś/czemuś
l'ombra | cień
l'omertà | zмова milczenia
l'omicidio | zabójstwo
l'opera | dzieło
l'opera d'arte | dzieło sztuki
l'opportunità | możliwość, szansa
l'orata | dorada, sparus złotogłowy
l'oro | złoto
l'ossidazione | utlenianie
l'Ottocento | dziewiętnasty wiek
l'ovest | zachód
l'umanità | ludzkość
l'uniforme | mundur
l'Unità d'Italia | Zjednoczenie Włoch
l'utente | użytkownik
l'uva passa, l'uvetta (solo sing.) | rodzynki
la balena | wieloryb
la battaglia | bitwa
la bioossidazione acetica | biologiczne utlenianie octowe
la bollicina | bąbelek
la borghesia | mieszczaństwo, burżuazja
la botte | beczka
la bottega | niewielki sklep lub zakład rzemieślniczy
la cacofonia | kakofonia (zestawienie dźwięków o nieprzyjemnym brzmieniu)
la caduta | upadek
la cannella | cynamon
la capacità | zdolność
la capasanta (pl. le capesante) | przegrzebek
la capitale | stolica
la caramella | cukierek

la cazzata | *wulg.* pierdoła, głupstwo

la cecità | ślepotą

la censura | cenzura

la Chiesa | Kościół

la chioma | czupryna

la ciambellina | okrągłe ciastko z otworem pośrodku

la cima | szczyt, wierzchołek

la circostanza | okoliczność

la collina | wzgórze

la colloquialità | kolokwialność, potoczność (języka)

la comodità | wygoda

la compagnia | towarzystwo

la comunità | społeczność, wspólnota

la condensazione | kondensacja

la congiunzione | spójnik

la consonante | spółgłoska

la continuità | ciągłość

la conversione di qc in qc | przemiana czegoś w coś

la cornice | rama

la corrente artistica | nurt artystyczny

la corte reale | dwór królewski

la cosca | podstawowa jednostka organizacyjna mafii sycylijskiej

la costa | wybrzeże

la cotta | zakochanie, zauroczenie

la croce | krzyż

la culla | kolebka

la cura | staranność, pieczołowitość

la damigiana | gąsior (duże naczynie z grubego szkła)

la denominazione | nazwa, określenie

la desinenza | *gram.* końcówka

la difesa | obrona

la dimensione | wymiar

la discordia | niezgoda

la disuguaglianza | nierówność

la divulgazione | rozpowszechnianie

la fama | sława

la fase conclusiva | faza końcowa, etap końcowy

la fede | wiara

la festa | święto

la fetta | kawałek (np. ciasta, chleba)

la fiera | targi

la fioritura | rozkwit

la fonte | źródło

la forma | kształt

la forza | siła

la frase | zdanie

la frutta secca | suszone owoce

la fuliggine | sadza

la galleria d'arte | galeria sztuki

la generazione | pokolenie

la giraffa | żyrafa

la glassa | lukier

la goccia | kropla

la guerra | wojna

la lavorazione | obróbka

la leccornia | przysmak

la libertà | wolność

la lievitazione | garowanie (wyrastanie) ciasta

la locuzione | wyrażenie, sformułowanie

la lotta contro qn/qc | walka z czymś/kimś

la lotta per qc | walka o coś

la maiuscola | duża litera

la mandorla | migdał

la manutenzione | utrzymanie, konserwacja

la maturazione | dojrzewanie

la mecca | mekka, miejsce przyciągające osoby zainteresowane jakąś dziedziną

la menzione | wzmianka

la metà | połowa

la minchia | *wulg.* (z dialektu sycylijskiego) chuj

la minoranza | mniejszość

la minuscola | mała litera

la misura | środek (w znaczeniu sposób na coś)

la modernità | nowoczesność

la moltitudine di qc | mnogość, duża liczba czegoś

la morte | śmierć

la mostra | wystawa

la nazione | naród

la nocciola | orzech laskowy

la noce | orzech

la noce moscata | gałka muszkatołowa

la nomina | nominacja, wybór, wyznaczenie

la nube | chmura

la paglia | słoma

la pallina | kuleczka

la parete | ściana

la parolaccia | wulgarne słowo, przekleństwo

la parte | część

la pasta frolla (la pastafrolla) | kruche ciasto

la pastella | półpłynne ciasto na bazie mąki i wody, czasem jajka i mleka

la patina | patyna, powłoka

la pazienza | cierpliwość

la pelle | skóra

la pendice | zbocze

la penisola | półwysep

la persecuzione | prześladowanie

la pianura | równina

la pietanza | potrawa

la pietra | kamień

la pigrizia | lenistwo

la pittura | malarstwo

la povertà | bieda

la preposizione | przyimek

la profondità | głębia

la protezione | ochrona

la pulitura | czyszczenie

la rabbia | złość, wściekłość
la raccolta | zbiór
la radice | korzeń
la rena | *arch.* piasek
la residenza | rezydencja
la ricetta | przepis, receptura
la ricezione | odbiór, przyjęcie
la rifermentazione | fermentacja wtórna
la rinascita | odradzanie się
la ritirata | odwrót
la rivolta | rewolta, bunt, zamieszki
la robinia | robinia
la roccia | skała
la rotta commerciale | szlak handlowy
la saggistica | eseistyka
la salina | salina, warzelnia soli
la salvaguardia | ochrona
la sapa | moszcz winogronowy gotowany i skoncentrowany
la sapienza | wiedza
la scaletta | drabinka
la scelta | wybór
la scultura | rzeźba
la sede | siedziba
la sede pontificia | stolica apostolska
la sentenza | wyrok
la società | spółka
la sorgente | źródło
la spigola | labraks
la sporcizia | brud
la spremitura | wyciskanie
la statua | figura, rzeźba
la stella | gwiazda
la struttura sintattica | *gram.* składnia
la superficie | powierzchnia
la sveglia | budzik
la tappa | etap
la tavolozza | paleta (malarska)

la tela | płótno
la testimonianza | świadectwo
la traccia | ślad
la troia | *wulg.* dziwka
la truppa | oddział (wojska)
la tutela | ochrona
la variante | odmiana
la varietà | różnorodność
la vendita | sprzedaż
la verità | prawda
la vernice | lakier
la vicinanza | bliskość
la vinificazione | winifikacja, produkcja wina
la vista | widok, panorama
la visualizzazione | wyświetlenie (w internecie)
la vittima | ofiara
la vocale | samogłoska
la voce | głos
lanciare | rzucać
le elementari (pl.) | szkoła podstawowa
le feste natalizie | święta Bożego Narodzenia
le forze dell'ordine | organy ścigania
le mura di cinta | *dost.* mury okalające (miasto); mury obronne
le vie respiratorie | drogi oddechowe
legato a qc | związany z czymś
letterario | literacki
levati! | odsuń się!, spadaj!
limitare | ograniczać
lo scacciapensieri | drumla (niewielki instrument muzyczny, wydający charakterystyczny, wibrujący dźwięk)
lo scaffale | regał
lo scambio | wymiana
lo scampo | homarzec
lo sceneggiatore (f. la sceneggiatrice) | scenarzysta/-ka
lo scherzo | żart, dowcip

lo scontro | starcie, zderzenie
lo scopo | cel
lo scopritore | odkrywca
lo scrittore (m.), la scrittrice (f.) | pisarz, pisarka
lo sfondo | tło
lo sformato | rodzaj zapiekanki z warzyw
lo sguardo | spojrzenie
lo spazio | przestrzeń
lo speciale | w dawnych czasach osoba zajmująca się wyrobem lub sprzedażą lekarstw, ziół oraz przypraw
lo splendore | blask
lo spumante | wino musujące
lo spunto per qc | okazja/inspiracja dla czegoś
lo stato | państwo
lo stemma | herb
lo strato | warstwa
lo stronzo (m.), la stronza (f.) | *wulg.* świnią, gnój (o osobie)
lo stucco | stiuk
lo sviluppo | rozwój
lo zinco | cynk
lo zucchero a velo | cukier puder
lodato | zachwalany
Londra | Londyn
lucido | jasnomyślący, przytomny
lungo qc | wzdłuż czegoś

M

mandare qc a quel paese | *idiom.* wysłać kogoś do diabła
manifestare qc | uzewnętrzniać, pokazywać coś
mantenere | zachowywać, utrzymywać
massiccio | masywny
mediano | środkowy
medievale | średniowieczny
meridionale | południowy

meticoloso | skrupulatny, precyzyjny

mettere in evidenza | podkreślać, uwidaczniać

mietere successi | *idiom.* zdobywać/osiągać sukces za sukcesem

millenario | liczący sobie tysiąc lub więcej lat

minacciare qn di qc | grozić komuś czymś

minore | mniejszy

mirare a qc | dążyć do czegoś, mieć coś na celu

misterioso | tajemniczy

modellato da qn/qc | ukształtowany przez kogoś/coś

morbido | miękki

mordace | kąśliwy

mordere | gryźć

N

nascondere | ukrywać

nascosto | ukryty

nazionale | narodowy, krajowy

necessariamente | koniecznie

necessario | potrzebny, konieczny

nei pressi di qc | w pobliżu/okolicach

nel corso di qc | na przestrzeni jakiegoś okresu

nel cuore di qc | w sercu czegoś

nel modo migliore (oppure: nel migliore dei modi) | w najlepszy sposób

neutro | *gram.* nijaki

niente da fare | nic z tego

non a caso | nie przypadkiem

non avere paragoni | *idiom.* nie mieć sobie równych

non avere voglia di fare un cazzo | *wulg.* nie mieć na nic ochoty

non cagare qc di risciò | *wulg.* nie zwracać na kogoś uwagi, olewać kogoś

non considerare qn | nie zwracać na kogoś uwagi, ignorować kogoś

non è finita | *idiom.* to jeszcze nie koniec

non lasciare spazio a qc. | nie pozwalać na coś

non me ne frega un cazzo! | *wulg.* nic mnie to nie obchodzi!, mam to gdzieś!

non usare mezzi termini | *idiom.* nie przebierać w słowach

noto | znany

noto per qc | znany/słynący z czegoś

novcentesco | dwudziestowieczny

nutrirsi di qc | żywić się czymś

O

obbligatorio | obowiązkowy

odierno | dzisiejszy, aktualny

oltretutto | ponadto, tak poza tym

omaggiare | uhonorować

omofono | jednobrzmiący

opposto | przeciwny

orizzontale | poziomy

ospitare qn | gościć kogoś

ostile | wrogi, nieprzyjazny

ottenere | osiągnąć, uzyskać

ottenuto | uzyskany

ovvero | tj., to znaczy

ovviamente | oczywiście

P

pacificamente | pokojowo

partecipare a qc | uczestniczyć w czymś, brać w czymś udział

partenopeo | neapolitański

particolare | szczególny

passato | przeszły, miniony

penultimo | przedostatni

per colpa di qc/qn | z winy czegoś/kogoś

per niente [+ aggettivo] | bynajmniej nie jakiś

perfino | nawet

pericoloso | niebezpieczny

permettere qc / di fare qc | pozwalać na coś/coś robić

persino | nawet

piacevole | przyjemny

pianificare | planować

pieno di qc | pełen czegoś

poiché | ponieważ

porca troia | *wulg.* o kurwa!

porre in conflitto qn e qn | konfliktować, antagonizować kogoś z kimś

portarsi via qn/qc | zabrać ze sobą kogoś/coś

preceduto da qc | poprzedzony czymś

pregiato | cenny, szlachetny

premature | przedwczesny

prendere qn per il culo | *wulg.* robić sobie z kogoś jaja

preso dal timore | ogarnięty strachem

pressoché | niemal, niemalże

prevedere | przewidywać

prezioso | cenny

procedere a qc | przystępować do czegoś, przechodzić do kolejnego etapu

proclamare qc qc | ogłosić coś czymś

profondo | głęboki

proteggere | chronić

protetto | chroniony

protrarsi | ciągnąć się, trwać

provare a fare qc | próbować coś zrobić

provato da qc | doświadczony/dotknięty/zmęczony czymś (negatywnym)

pungente | ostry

puntellato di qc | pełen czegoś, «naspikowany czymś»

pure | też, również

Q

qualitativo | jakościowy

quando ci vuole, ci vuole! | jak trzeba, to trzeba!

questo cazzo di ... | *wulg.* ten cholerny ...

qui casca l'asino! | *idiom.* i na tym polega prawdziwa trudność/problem!

R

racchiuso in qc | zamknięty w czymś

radere qc al suolo | zrównać coś z ziemią, doszczętnie zniszczyć

raffinato | wyrafinowany

rafforzato | wzmocniony

raffreddare | ochładzać, schładzać

raggiungere qc | osiągać, zdobywać coś

recente | ostatni, najnowszy

regnare | królować

rendere qn/qc [+ nome/aggettivo] | czynić kogoś/coś kimś/czymś/jakimś

rendersi qn/qc | stawać się kimś/czymś

resistere a qc | oprzeć się czemuś

restio a qc | niechętny czemuś, oporny czemuś

reversibile | odwracalny

riattaccare | odłożyć słuchawkę, przerwać rozmowę telefoniczną

riccamente | bogato

ricco | bogaty

richiedere qc | wymagać czegoś

riconoscere qn/qc qn/qc | uznawać kogoś/coś kimś/czymś/za kogoś/za coś

ricoperto di qc | pokryty czymś

ricorrere a qc | uciec się do czegoś

ridonare qc a qc | przywracać coś czemuś

riempire qc con qc | napełniać/wypełniać coś czymś

riempirsi di qn/qc | wypełniać się kimś/czymś

rigido | sztywny

rilassante | relaksujący, odprężający

rimanere deluso di/da qc/qn | zawieść się na czymś/kimś, być kimś/czymś rozczarowanym

rimuovere | usuwać

rinomato | renomowany, cieszący się uznaniem

rinunciare a qc | rezygnować z czegoś

riposare in pace | spoczywać w pokoju

ripristinare | przywrócić do pierwotnej formy

risalire a qc | sięgać czegoś (jakiegoś momentu w czasie)

risaldare | podgrzewać

risparmiarsi | oszczędzać się

ritirarsi da qc | wycofać się z czegoś

riunirsi | zbierać się, spotykać się na obrady

riverito | darzony szacunkiem

rompere | łamać, niszczyć

S

sacro | święty

salvaguardare | chronić

salvare qn | ocalić/uratować kogoś

sanguinoso | krwawy

saturare | nasycać

sbottare | wybuchać słowami (pod wpływem emocji)

scacciare | odpędzać, przepędzać

scavato | wykopany, wydrążony

scomparire | znikać

scosciuto | nieznan

scoperchiare | odkryć, zdjąć (np. pokrywę, dach)

scoprire | odkrywać

scordarsi di fare qc | zapomnieć coś zrobić

scorrettamente | nieprawidłowo

seccato | zirytowany

secolare | wiekowy (stuletni bądź starszy)

secolare | wiekowy, kilkusetletni

sembrare | wydawać się

semi- (prefisso) | wpół-, na wpół-

seminare il terrore | siać postrach

sensibile | wrażliwy

seppellire | pochować

serio | poważny

settentrionale | północny

sfidarsi | *dost.* wyzywać się na pojedynek

sfregare | pocierać

sfruttare | wykorzystywać

sfuggire a qn/qc | umknąć komuś/czemuś

sgargiante | żywy, wyrazisty (o kolorze)

sgorgare | tryskać, wypływać (o źródle)

significativo | znamienity, istotny

situato | położony, usytuowany

smettere di fare qc | przestać coś robić

soddisfacente | satysfakcjonujący

soddisfare | zaspokajać, satysfakcjonować

sofisticato | wyrafinowany

solenne | uroczysty

sono cazzi amari! | *wulg.* masz/ma/mamy/macie/mają przerąbane

sorprendere | zaskakiwać

sorprendere qn con qc | zaskoczyć kogoś czymś

sorridere | uśmiechać się

sorseggiare | popijać, pić małymi łydkami

sospeso | zawieszony

sostenere | twierdzić, utrzymywać

sostenuto da qn/qc | podtrzymywany przez kogoś/coś

sostituito da qn/qc | zastąpiony przez kogoś/coś

sottolineare | podkreślać
sottoporre qc a qc | poddawać coś czemuś (np. jakiemuś procesowi)
sovraffollato | przeludniony
sovvenire a qn | przypomnieć się komuś
spalmabile | do smarowania
spirituale | duchowy
splendido | wspaniały, cudowny
sporgere da qc | wystawać z czegoś
spostarsi | przemieszczać się, przesuwać się
spumante | musujący
stabilirsi | osiedlić się, zamieszkać
stare al passo con i tempi | dostosowywać się do danej epoki, podążać z duchem czasu
sterminato | bezkresny
'sto (questo) | ten
strabene | zajefajnie, superancko
straordinario | niezwykły
stravagante | dziwaczny, ekscentryczny
stretto | ścisły
strofinare | pocierać
stupire | zadziwiać
su ordine di qn | na czyjś rozkaz
successivo a qc | następujący po czymś
suggerire | sugerować, podpowiadać
suggestivo | malowniczy, sugestywny
sulfureo | siarkowy
superare | prześcignąć (liczbowo)
supportato da qc | podparty czymś
svanire | znikać
svettare su qc | górować nad czymś
svolgere | pełnić (funkcję)

T

tagliare in due | dzielić na pół
temporaneo | tymczasowy

tendere a fare qc | dążyć do robienia czegoś
terra terra | *idiom.* prosty, przyziemny, niskich lotów
testa di cazzo | *wulg.* debil, idiota
tirarsi su | podnieść się
tondeggiate | okrągły, o kształcie zbliżonym do koła
tornare con i piedi per terra | *idiom.* wrócić na ziemię, zejść z obłoków
tradurre | tłumaczyć (z jednego języka na drugi)
tramandare | przekazywać (z pokolenia na pokolenie)
trascorrere | spędzać (o czasie)
trascrivere (p. pass. trascritto) | przepisywać
trasparente | przezroczysty
tremendo | straszny, okropny
tuonare | grzmieć
tutelare | chronić
tutt'altro che [+ aggettivo] | bynajmniej nie jakiś, daleki od bycia jakimś
tuttavia | jednak

U

udire | słyszeć
ulteriore | dalszy, kolejny
umano | ludzki
umile | skromny, z niskich progów
un quarto di secolo | ćwierćwiecze
una sorta di qc | rodzaj czegoś
unico | jedyny w swoim rodzaju
uniforme | jednolity
unire | łączyć
urbano | miejski
utilizzare | używać

V

va be' | no dobra, ok

vaffanculo | *wulg.* spierdalaj, odwal się
vale la pena (di) fare qc | warto coś robić
vale la pena | warto
vale per qc | dotyczy czegoś, jest prawdą w jakimś przypadku
valere | być wartym
vantare qc | szczycić się czymś
variare | różnić się, zmieniać się
vasto | rozległy
venire in mente | przychodzić na myśl
virale | bardzo popularny, podbijający internet
visitare | zwiedzać
vitivinicolo | dotyczący uprawy winorośli lub produkcji wina
vivace | żywy (o kolorze)
volatile | lotny